

**FJORDVANG
EFTERSKOLE**

***INDHOLDSPLAN
SKOLEÅRET 2018 – 2019***

Indhold

Værdigrundlag for Fjordvang Efterskole.....	4
Efterskoleliv.....	4
Pædagogik.....	5
Inklusion.....	5
Skolens elevgruppe.....	5
Beskrivelser - særlige dage/emneuger.....	5
Opstartstur på holdene:.....	6
VestFood-festival:.....	6
Gammelelevdag.....	6
Outdøgner.....	6
Praktisk. formiddag.....	6
Forældresamtale nr.1.....	6
Efterskolernes dag.....	6
FE-tridag.....	6
Avisdage.....	6
Fagdage A+ B.....	6
Brobygning.....	7
Performancedage.....	7
Dramauge.....	7
Julemarked.....	7
Juleafslutning.....	7
Terminsprøver.....	7
Forældresamtale nr.2.....	7
Skilejrskole.....	7
Multishowdage:.....	8
Bedsteforældredag.....	8
Kommende elever arrangement nr.1.....	8
Studieture for de enkelte årgange/klasser.....	8
Camp Fjordvang.....	8
At give eleverne mulighed for at mødes med unge fra andre europæiske lande omkring et undervisningsprojekt. Det tilstræbes at både det boglige og det sociale aspekt vægtes i løbet af den uge hvor udvekslingen finder sted. Projektet skal give Fjordvangs elever indsigt i en anden europæisk kultur, samt fremme kreativiteten og innovationen i undervisningen.....	8
Skriftlige prøver.....	8
Kommende elevers aften nr.2.....	8
Mundtlige prøveuger.....	8
Afslutningsuge.....	8
Kostskolearbejdets tilrettelæggelse.....	9
Undervisning.....	9
Beskrivelse af skolens fag, undervisning og aktiviteter.....	9

10.årgang - 10+	10
9. årgang. - Dansk, matematik, engelsk, tysk, naturfag, idræt og medborgerskab.	10
Morgensamling	11
Bevægelse.....	11
Morgen- og aftentur til Fjorden, Naturens Gang	11
Aftensamling – Tv-nyheder og fællessang m.m.....	11
Fællesmøde.....	11
Stillette/lektietime	11
Rengøring / køkkenarbejde / praktisk arbejde	11
Fællesarrangementer	12
Skolevejledning.....	12
Klassens tid	12
Linjetimer	12
Kano og kajaksejls:.....	15
Øvrige valgfag:	15
Årsplan/skema:	16

I loven om efterskoler står der under formål og virksomhed:

§ 1. Loven omfatter folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler), der tilbyder undervisning og samvær på kurser, hvis hovedsigte er livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse, og som er godkendt af undervisningsministeren til tilskud. Undervisningen skal have en bred almen karakter. Enkelte fag eller faggrupper kan have en fremtrædende plads, men aldrig på bekostning af det almene. Skolernes virksomhed skal tilrettelægges ud fra deres selvvalgte værdigrundlag.

Værdigrundlag for Fjordvang Efterskole

Fjordvang Efterskole ønsker at møde eleverne med et åbent og fordomsfrit sind til en ligeværdig samtale om livet og dets muligheder – og besværligheder.

Vi tror på mangfoldighedens styrke og tilstræber at skabe et miljø præget af et positivt livssyn, hvor tillid præger samværet, hvor det er naturligt at møde holdninger og udvise respekt for andre, hvor frihed kan trives i et forpligtende fællesskab, og hvor medindflydelse og medansvar indgår i en demokratisk tankegang.

Gennem det kreative, det praktiske og kropslige, det teoretiske og det sociale, som for os er ligeværdige elementer, ønsker vi at give plads for den hele menneskelige udvikling og almene dannelse.

Ovennævnte værdier og holdninger udspringer fra skolens Grundtvigske baggrund – et Grundtvigsk livssyn, som i stadig dialog mellem tradition og fornyelse, indebærer en erkendelse af at:

- ethvert menneske er en enestående skabning med et væld af muligheder for forundring, fordybelse og udfoldelse.
- ethvert menneske må blive livsdueligt til at magte livet personligt og til at deltage i forpligtende fællesskaber.
- ethvert menneske må blive til nogen i en modningsproces, der dels tilgodeser det enkelte menneskes ret til frihed og forskellighed, dels udvikler refleksion og den fordomsfrie samtale.

Fjordvang Efterskoles målsætning er gennem undervisning og samvær:

- at eleverne forlader skolen som dygtige, ansvarlige, engagerede og glade unge mennesker
- at eleverne, med afsæt i traditioner og historien samt deres egne behov og interesser, får rettet blikket mod fremtidens internationale samfund
- at eleverne får udviklet fantasi, kreativitet, evnen til refleksion og gode arbejdsvaner
- at styrke den enkelte elevs selvværd og selvstændighed
- at eleverne erfarer, at egen energi, livsmod og åbenhed er et godt grundlag at bygge resten af livet på.

Ovennævnte ord er ikke blot døde bogstaver på hvidt papir – vi bestræber os i al vor væren at udleve disse værdier og målsætninger. Det gælder både i samværet med elever og forældre samt medarbejdere og bestyrelse imellem.

Meget her i livet kan beskrives og planlægges. Heldigvis sker der i mødet mellem forskellige mennesker med forskellige holdninger meget, som ikke på forhånd kan beskrives og planlægges. I løbet af skoleåret vil der med stor sandsynlighed dukke spontane aktiviteter op, både elev-, lærer- og elev/lærerstyret. Derfor er denne indholdsplan for skoleåret 2018/2019 heller ikke fyldestgørende mht. skolens samlede aktiviteter og resultaterne heraf. Noget vil forblive uskrevet, måske noget væsentligt.

Med menneskelig respekt og tolerance søger vi at udvikle via vores være-regler og det daglige forpligtende samvær eleverne imellem og med de voksne på skolen.

Fjordvang bliver elevernes andet hjem, og ligesom ethvert hjem har uskrevne regler, ønsker vi ikke at lave en lang liste over alt det, elever på Fjordvang må og især ikke må. Vi møder eleverne med tillid – og forventer samme indstilling til os fra eleverne.

Efterskoleliv.

"Efterskolen er en pædagogisk ø i det danske skolelandskab, hvor unge mennesker opholder sig et år eller to væk fra familien og det sociale netværk, de ellers er en del af. Sådan et skoleår, der er intenst og udfordrende, får afgørende betydning for tidens unge og for de valg, de træffer omkring uddannelse og sociale relationer. Efterskolen bliver stedet, hvor unge får mulighed for det, jeg vil kalde livsvending. Det betyder, at indtage positioner, der er nye og anderledes, og at de dermed skifter orienteringer i deres sociale og kulturelle virkelighed. De bliver del af et nyt socialt netværk, og derfra ændres de verdensbilleder, de identificerer sig ud fra" (Ulla Ambrosius Madsen).

Det unikke ved efterskolen er, at det er et sted, hvor unge mennesker både bor, går i skole og er sammen i et forpligtende fællesskab i døgnets 24 timer.

Kostskoleformen har overordnet til formål at give den enkelte elev en oplevelse af helhed i tilværelsen – alle dagligdagens gøremål smelter sammen, idet alle aktiviteter (skolegang, fritid, måltider osv.) foregår indenfor den samme snævre fysiske ramme.

Samtidig byder kostskoleformen på nogle rent praktiske fordele. Skolens ansatte har flere timer til rådighed sammen med eleverne, hvilket reducerer antallet af bindinger og udvider de skemamæssige og sociale

muligheder. Sigtet er, at eleverne vil opfatte skolen som et tilholdssted, der er andet og mere end blot en skole, og at de af egen drift vil tage det nødvendige og ægte medansvar for, at dagligdagen fungerer for alle.

Pædagogik

Kostskoleformen bevirker, at lærerne driver pædagogik ikke bare i selve undervisningen, men i hele skolens dagligdag.

Overskriften for vores pædagogiske gøren på Fjordvang er: Dialog og vekselvirkning. Vi ønsker at gøre en forskel ved at bygge på den levende dialog og vekselvirkning mellem elev og voksen, eleverne imellem, skole og samfund, Danmark og Verden.

Vi er bevidste om, at lærerne og resten af personalet i høj grad er rollemodeller for eleverne. Samværet og undervisningen skal være fuld af "liv" og engagement, indlevelse og begejstring. Elever og forældre vil på Fjordvang opleve voksne der vil og tør gå foran på en positiv måde. Værdigrundlaget vil til stadighed være skolen for ovennævnte.

Inklusion

Som en naturlig del af måden at være sammen på på Fjordvang, er der plads til alle, som vil Fjordvang. Alle skal udfordres bogligt, praktisk, kropsligt og socialt. Derfor har vi i lang tid inkluderet, udfordret og varieret vores undervisningsform, -indhold og -miljø gennem vores individuelt rettede tilbud til både 9. og 10. årgang. Fagligt særligt udfordrede elever indgår, helt naturligt, i klassens sociale og undervisningsrelaterede liv. (Det der fra skoleåret 2013/14 er blevet politisk bestemt som obligatorisk inklusion).

Fjordvangs inklusionstilbud består i:

- Støttelærer el. understøttende undervisning i fagene: dansk, engelsk, matematik og medborgerskab alle timer på 9. årgang (mulighed for særlige hensyn, hvis det fremgår af deres "inklusionsbeskrivelse")
Det kunne eksempelvis være:
  - Niveaudeling
  - Individuel opgaveafklaring
  - Individuel konkret opgave (i stedet for evt gruppeopgave)
  - Skabe struktur i undervisningen (evt ud fra Cooperative Learning)
- Adgang til CD-ord og undervisning i brugen af programmet.
- Tilbud om daglig lektiecafé ml. 18.30 og 19.30, hvor der er lærerhjælp til rådighed.
- Opfølgning på den faglige udvikling flere gange om året sammen med sin kontaktperson
- For at kunne gøre brug af alle ovennævnte tilbud skal der i samarbejde med hjemmet laves en "inklusionsbeskrivelse" så hurtigt som muligt – gerne før skolestart, hvis der foreligger dokumentation for behovet.

Skolens elevgruppe.

75 elever er optaget til skoleåret 2018/2019, 29 elever på 9. årgang og 46 elever på 10. årgang – og ca. lige mange piger og drenge. Skolen har 12 andenårselever. Alderstrinnet ligger indenfor 14 – 18 år.

Eleverne kommer fra hele landet og optages i den rækkefølge, de indmelder sig. Der føres ventelister, således at den første på listen straks får tilbudt plads, så snart en elev udmelder sig.

Eleverne bor 2 og 2 kønsvis sammen på elevgange og i elevhuse. (Dog 2 værelser med fire eller tre elever). Drenge og piger bor blandet side om side.

Årsplan

Der er i skoleåret 42 kursusuger – vedlagt som bilag.

Beskrivelser - særlige dage/emneuger

(formål, omfang, slutmål): - se datoer i årsplanen.

Opstartsuget

Formål:

At påbegynde skoleåret på en tryk og afvekslende måde, at elever og ansatte hurtigt lærer hinanden at kende. En uge, hvor elevernes trivsel og samvær er i fokus. Dette sker gennem forskellige "ryste-sammen" aktiviteter. Det tilsigtes, at eleverne hurtigt opnår en fortrolighed og tryghed i deres omgang på skolen – at de som nævnt bliver bekendt med hinanden og med skolens lærere og øvrige personale og oplever et begyndende fællesskab. Desuden vil eleverne stifte nærmere bekendtskab med skolens væreregler, de daglige rutiner og skolens nære omgivelser.

Torsdag og fredag er alle elever på opstartstur med overnatning væk fra skolen.

I denne uge vælges der ligeledes linjefag for den kommende periode 1.

Slutmål:

Eleverne er trygge ved hinanden, personalet og omgivelserne. Fællesskabet har sat sine rødder – og at eleverne er undervisningsparate.

Opstartstur på holdene:

Formål:

Det spirende fællesskab skal dyrkes og tage sit udgangspunkt i den mindre gruppe. Her grundlægges det holdfællesskab, som er med til at skabe tryghed. Både i forhold til det nystartede liv på egen hånd, men også som base for den senere teoretiske læring – lysten til, at deltage og bidrage til den boglige undervisning.

VestFood-festival:

Eleverne i 9.årgang på Mind og Skills holdene deltager i den lokale VestFood-festival. Formålet er at eleverne får mulighed for, at lave et tværfagligt projekt der bliver vist i lokalområdet, og som har relevans til den daglige undervisning på holdene. Deltagelsen er med til at synliggøre Fjordvang i lokalområdet.

Gammelelevdag

Et frivilligt weekendarrangement for nuværende elever, hvor de har mulighed for at opleve skolen i en historisk sammenhæng.

Outdøgner

Formål:

At udfordre eleverne både individuelt og som en del af en gruppe, i udendørsaktiviteter.

Udfordringerne er både af fysisk og praktisk art.

Eleverne udsættes for situationer, hvor det er vigtigt, at ALLE bidrager for at gruppen kan løse en opgave. Eleverne vælger sig ind på én af 3 ture, som har hvert sit indhold. Turene vil typisk være differentieret, så strabadsniveauet er forskelligt. Turene præsenteres for eleverne inden de selv vælger sig ind.

Ved at udfordre eleverne individuelt oplever de, at de kan noget og dermed også få mere tro på sig selv ift løsning af opgaver i gruppergi.

Praktisk. formiddag

Formål:

3 gange i løbet af året (se årsplanen) arbejder skolens elever og lærere sammen om at rengøre de områder på skolen, som trænger mest. Disse timers praktisk arbejde er med til at skabe og bevare elevernes ansvar for skolens udseende og vigtigheden af rengøring ift. sundhed og hygiejne.

Forældresamtale nr.1

Formål:

At mødes med sine kontaktelever m forældre for at udveksle faglige og sociale standpunkter og udfordringer, og ellers vende aktuelle sorger og glæder i efterskolelivet. Vi har samtaler 2 gange om året.

Efterskolernes dag

Formål:

Alle lærere og elever er sammen om at invitere alle interesserede besøgende indenfor på skolen. Eleverne står for fremvisningen af skolen for på den måde at øve dem i at møde, henvende sig og fortælle for en ukendt gruppe. Ikke rundvisende elever indgår i arbejdende værksteder for at præsentere deres interesser.

FE-tridag

Afslutningen på første del af den obligatoriske bevægelsesundervisning, den fysiske grundtræning.

Formål:

Eleverne får her mulighed for at afprøve deres fysiske formåen. Triathlonkonceptet er rammerne for dagen - sammensætning af forskellige fysiske udholdenhedsdiscipliner med tidtagning.

Avisdage

Formål:

Målet er at klasserne samarbejder om et fælles produkt, er afhængige af hinandens arbejde, samtidig med at de arbejder danskfagligt ift genrebevidsthed, skriv for at blive hørt og layout og virkning.

Fagdage A+ B

Formål:

At skabe tværfaglige dage på tværs af fag og årgange. Dagene vil typisk være opdelt i humanistiske og naturvidenskabelige dage.

Brobygning

10. årgangseleverne har i denne uge mulighed for at møde krav, udfordringer og hverdagen på en selvvalgt ungdomsuddannelse. Disse erfaringer indgår i vejledningen omkring elevens kommende uddannelsesvalg.

Performancedage

Som afslutning på liniefaget i periode 1 arbejdes der i disse 2 dage hen imod aktiviteter for 6. og 7. klasseselever i området. Eleverne skal planlægge og gennemføre en aktivitet i liniefagsregi. På denne måde evalueres den faglige læring i det pågældende liniefag og eleverne får derudover erfaring i at planlægge og formidle tilegnet viden.

Dramauge

Med det formål at give eleverne en god fællesskabsoplevelse omkring et stort samarbejde med musik og drama, deltager alle elever og lærere i et teater/dramaprojekt, hvor musik, tekster, dans, sceneopbygning, lys og lyd, rekvisitter, sminke m.m. laves af elever og lærere i fællesskab - der skal i fælles flok løses en fælles opgave. Det bestræbes, at alle elever kommer på scenen. Stykket opføres for forældrene og andre interesserede.

Julemarked

Formål:

Eleverne i 9.årgang på Mind og Skills skal hjælpe med at få Fjordvang til at emme af hjemlig julehygge. De skal alle sammen bidrage til en fælles og hyggelig dag. Plan og indhold for dagen planlægges og udføres på Mind og Skills holdene, og det varierer fra år til år.

Juleafslutning

Formål:

At skabe en hyggelig og fælles afslutning på 1. halvdel af skoleåret. For mange elever er kirken et uvant rum, så arrangementet har derfor også stor relevans ift. kulturformidling.

Afslutningen foregår med julefortælling, kirkegang med juleevangeliet, salmer og musik v skolens elever. Eleverne inddrages i gudstjenestens rytme, hvor det er relevant.

Terminsprøver

Terminsprøverne afvikles for at give eleverne mulighed for at teste egne faglige standpunkter i de prøveforberedende fag samt give eleverne indsigt og øvelse i, hvordan de arbejder under pressede forhold, således at de har mulighed for at forbedre deres arbejdsprocesser.

Prøverne afvikles som ved folkeskolens skriftlige prøver, og der gives standpunktskarakterer bl.a. af hensyn til elevernes fremtidige studie- / erhvervsvalg.

Samtidig med prøveafviklingen afvikles anden undervisning for de elever, der ikke skal til FSA el. FS10 prøver.

Forældresamtale nr.2

For anden gang i dette skoleår inviteres forældrene til en snak med kontaktlæreren. Ved denne samtale er der fokus på elevens faglige standpunkt i forhold til det kommende uddannelsesvalg. Evt ønske om at blive 2. års elev vendes her med kontaktlæreren.

Skilejrskole

Hele skolen drager i uge 6 til Sverige på skilejrskole. Vi skal bo i hyttelejligheder, hvor hver hyttegruppe selv skal stå for madlavning og rengøring. En lærer er tilknyttet hver lejlighed som kontaktperson. Alle elever modtager begynderundervisning i alpinski/snowboard af skolens lærere - eksterne undervisere bruges i begrænset omfang. Alle er på ski/snowboard både formiddag og eftermiddag. Herudover er der mulighed for aftenskiløb et par aftener i ugens løb.

Eleverne inddrages i planlægningen af turen og turens aktiviteter. Indkvarteringsplanen for eleverne er ligeledes udført af elever i samarbejde med lærerne.

Formålet med turen er bl.a. at præsentere en, for mange af eleverne, ukendt form for vinteraktivitet.

Det legende element og fysisk udfoldelse er centrale nøgleord. Samværet i hytterne, på pisterne og ved fællessamlingerne skal give eleverne endnu en god fællesskabsoplevelse både i små og store sammenhænge. Ligeledes skal eleverne fungere i nye grupper og sammenhænge – både i hytterne og på pisterne.

Projektuge:

Eleverne i 9.årgang arbejder med det obligatoriske projekt, som er en del af den boglige undervisning på 9.årgang. Projekterne tager sit udgangspunkt i undervisningen på Mind og Skills holdene.

Multishowdage:

Formål:

Mennesket er skabt til at bevæge sig, ikke på én måde, men på mange måder. Fjordvang vil gerne give eleverne en oplevelse af denne forskellighed, og give eleverne mulighed for at opleve deres egne færdigheder i forskellige bevægelsessammenhænge. Eleverne skal sammen med de lærere, der arbejder med forskellige former for bevægelse, øve og sammensætte de mange bevægelsesformer til et show. Kompetencer som selvdisciplin, selvtræning, tålmodighed, organisering kommer ofte i spil i denne uge. Multishowet på Fjordvang, skal også være et offentligt arrangement, hvor gæster kan komme og se en del af indholdet af undervisningen på Fjordvang.

Bedsteforældredag

Som afrunding af valgfagene i periode 2 inviteres bedsteforældrene til forestillinger, opvisninger, udstillinger m.m. Elevernes motiveres hermed til at have fokus på finish i de forskellige fag. Mit arbejde er ikke kun for min skyld...

Kommende elever arrangement nr.1

Formål:

At invitere næste års elever til et møde med deres kommende skole. Dagens indhold er primært informativt. De nuværende elever viser resultatet af de obligatoriske bevægelsestimer og enkelte bidrager med erfaringer i forhold til skolens forskellige klasser og liniefag. For de hestetilmeldte er der ekstraordinær mulighed for at spørge til livet på efterskole med hest.

Studieture for de enkelte årgange/klasser

Som et led i undervisningen skal alle elever på studietur, gerne til udlandet. Virksomhedsbesøg, udveksling, kulturmøder, og besøg i storbyer er en væsentlig del af indholdet.

Skills:

Eleverne på 9.årgangs Skills hold deltager i den landsdækkende konkurrence, hvor elever fra alle skoler i DK får mulighed for at vise deres praktiske evner frem. Forberedelsen til Skills ligger i den daglige undervisning på holdet.

Camp Fjordvang

Formål:

Eleverne skal planlægge og gennemføre en efterskolecamp for skolebørn fra 6-8 klassetrin. Campen udføres i samarbejde med en gruppe af lærere. Campen skal give vores elever en erfaring med, at stå for et større arrangement, og samtidig vil Fjordvang få en masse interesserede børn ind på skolen, som kan snuse til efterskolelivet.

Udvekslingsprojekt

Formål:

At give eleverne mulighed for at mødes med unge fra andre europæiske lande omkring et undervisningsprojekt. Det tilstræbes at både det boglige og det sociale aspekt vægtes i løbet af den uge hvor udvekslingen finder sted. Projektet skal give Fjordvangs elever indsigt i en anden europæisk kultur, samt fremme kreativiteten og innovationen i undervisningen.

Skriftlige prøver

Afholdelse af FP9 og FP10 prøverne for 9.klasserne, samt de elever fra 10+ der har valgt at gå til prøve. Når der ikke er prøver, er der normalt skema.

Kommende elevers aften nr.2

De kommende elever for mulighed for at møde deres kommende kontaktlærer og –gruppe .Aftenen skal give elever og forældre de sidste praktiske informationer, så de er klædt på til at starte på Fjordvang efter ferien.

Mundtlige prøveuger

De elever, der har tilmeldt sig folkeskolens FP9 og FP10 prøver, har i disse uger mulighed for at aflægge prøverne. Sideløbende med prøverne arrangeres der undervisning af forskellig art såsom små udflugter, obligatorisk prøveforberedelse med lærervejledning, aktiviteter inden- og udenfor, praktiske gøremål i værksteder, fællestimer m.m. Eleverne har altså ikke læseferie – de modtager undervisning hver dag.

Afslutningsuge

Formålet med denne uge er at afvikle skoleåret på en rar og afvekslende måde, hvor eleverne tager afsked med hinanden og skolen. Der planlægges en række absolut ikke-eksamensrelaterede aktiviteter såsom

idræts- og friluftaktiviteter, planlægning samt afholdelse af Gallafest, fællestimer, værelses- og skolerengøring samt forberede elevindslag til afslutnings-arrangementet. Ugen afsluttes med den ultimative sidste store fælles oplevelse – lejr tur fra mandag til onsdag.

Kostskolearbejdets tilrettelæggelse.

Tilsynet med eleverne er fordelt mellem samtlige lærere efter nærmere aftale.

Tilsyn med elevernes "Morgentur" og morgenmaden mellem kl. 7.00 og 8.00 varetages af morgenvagten. (husk registrering af eleverne - syge/raske).

I perioden kl. 8.00 til 12.05 og 12.45 til 17.30 er der tale om kollektivt tilsyn (enkelte afvigelser – er nedskrevet i skolens tjenesteplan), hvor tilstedeværende lærere dækker de behov af tilsynspligter, dagens program og uventede situationer kræver. Fra kl. 12.05 til 12.45 varetager middagstilsynsholdet følgende opgaver: spiser middagsmad med eleverne, deler post ud, tilser syge elever og står til rådighed i det omfang, det kræves.

Aftentilsynet træder i funktion igen kl. 17.30, hvor køkkeneleverne skal hjælpe med klargøringen af aftensmaden samt der skal en lærer med rundt på "Naturens gang" – den daglige gåtur til fjorden inden aftensmaden. Tilsynet spiser aftensmad med eleverne, forestår hjælpen ved lektiehjælp/stillette, er til stede ved div. aftenarrangementer, styrer aftenrengøringen og siger "godnat".

3 lærere (A, B og C) varetager aftentilsynet i de første uger i skoleåret. Lærer A slutter kl. 21.00. lærer B + C slutter kl. 23.00. I de resterende uge er der 2 på vagt, lærer B og C.

I hverdagene føres nattilsynet fra forstanderboligen eller fra vaglejligheden.

2 til 3 lærere deler et weekendtilsyn fra fredag kl. 14.30 til søndag kl. 23.00.

Undervisning

Kundskaber og færdigheder. Eleverne skal lære at stole på egne evner, og skolen ønsker at give eleverne mindst de samme fremtidsmuligheder, som de kan få i den offentlige skole. Derfor anser vi det rimeligt at tilbyde prøver i henhold til folkeskolens afsluttende prøver.

Der gives prøvemulighed i 9.årgang på følgende fag: dansk, matematik, tysk, engelsk, naturfag(fysik/kemi, biologi, geografi), idræt og medborgerskab (historie, samfundsfag, kristendomskundskab) – se nærmere beskrivelser af fagene andetsteds.

10.årgang tilbydes prøver i dansk, matematik og engelsk.

For at optimere de boglige fag forsøger vi at få så meget fagligt stof med i de forskellige projekt- og temaforløb i de anderledes undervisningsdage/uger.

Beskrivelse af skolens fag, undervisning og aktiviteter.

- boglige fag
- linjefag, i periode 1 (uge 34-45) og periode 3(uge12-23) er der 2 blokke á 130 og 155 min
- valgfag, i periode 2(uge46-11) 1 valgfag á 90 min, 100 min og 130 min
- fællestimer / fællesmøde / stomp, dans og bevægelse
- kontaktgruppemøde
- klassens tid
- skolevejledning
- morgen- og aftentur til Fjorden, Naturens Gang
- aftensamling – Tv-nyheder og fællessang m.m.
- rengøring / køkkenarbejde / praktisk arbejde

Følgende fag/timer er obligatoriske for alle elever på 9. årgang:

- dansk
- matematik
- engelsk
- tysk (kan i særlige tilfælde framelles)
- naturfag
- medborgerskab (historie, samfundsfag og kristendomskundskab)
- idræt

Følgende fag/timer/aktiviteter er obligatoriske for alle elever – 9. + 10. årgang:

- morgensamling – sang og fortælling
- fællesmøde

- bevægelse/ldræt
- klassens tid
- kontaktgruppemøde
- skolevejledning
- morgen- og aftentur til Fjorden, Naturens Gang
- aftensamling – Tv-nyheder og fællessang m.m.
- stilletime (til lektier eller lign.)
- rengøring / køkkenarbejde / praktisk arbejde
- fællesarrangementer

10.årgang - 10+

Fjordvang tilbyder en anderledes og mere individuelt målrettet undervisning, end den almindelige FS10 prøveforberedende undervisning.

Fjordvangs **10+** er for alle - både de bogligt stærke elever, de udprægede praktiske elever og de elever, der både er til bøger, og som gerne vil bruge hænderne. 10+ består af 3 forskellige spor: "UDSYN", "VIDENSKAB" og "HÅNDVÆRK".

"UDSYN": et bogligt og projektorienteret spor med fokus på samfundsfag og sprog. Sporet retter sig mod STX, HHX og HF.

"VIDENSKAB": et bogligt og projektorienteret spor med fokus på matematik og naturfagene. Sporet retter sig mod HTX og STX.

"HÅNDVÆRK": et praktisk spor med fokus på værkstedsarbejde og en praktisk løsning af projektopgaver. Sporet retter sig mod EUX og EUD.

10PLUS afsluttes for alle elever med en stor årsopgave, som bedømmes med eksterne censorer og bedømmes med både karakter og udtalelse. For de elever der ønsker det, er der mulighed for at slutte året af med FP10 prøver i dansk, matematik og engelsk.

9. årgang. - Dansk, matematik, engelsk, tysk, naturfag, idræt og medborgerskab.

Undervisningen i ovennævnte fag følger de af undervisningsministeriet bestemte "FÆLLES MÅL" – nationale læseplaner og vejledninger m.m. for fagene. Undervisningsministeriets hjemmeside: www.uvm.dk - se under grundskolen, fag og undervisning.

Faget **medborgerskab** er en sammensmeltning af historie, samfundsfag og kristendomskundskab. Vi ønsker med dette fag at give eleverne redskaber til at kunne deltage positivt og aktivt i et demokratisk samfund som borger, og ikke bare som bruger.

Da fagene historie, samfundsfag og kristenkundskab er eksamensfag, integreres disse fags læseplaner i faget Medborgerskab.

Faget **naturfag** er en sammensmeltning af fysik, kemi, geografi og biologi.

Mind og Skills:

"Mind" er vores 9. klasse, som har et tydeligt bogligt og gymnasieforberedende fokus. Det er for de elever, som ønsker at være rustet bedst muligt til et år i gymnasiet eller lignende efter efterskolen. Her er det altså den boglige undervisning og høje faglighed, der er omdrejningspunktet for deres efterskoleår.

I "Skills"-klassen bruger vi 9. klasse på at gøre eleverne klar til en mere praktisk uddannelse. Det kan både være inden for traditionelle håndværksfag som fx tømrer - eller uddannelser med fokus på innovation og værksted. Den obligatoriske boglige undervisning bliver her kombineret med en række praktiske fag, der styrker elevernes interesser og evner i den retning, de vælger at gå i på deres ungdomsuddannelse efter efterskolen.

Formålet med 9-Skills og 9-Mind er:

- At forberede alle elever til afgangsprøverne i 9.klasse.
- At skabe en 9. klasses model, der øger det faglige fokus og den faglige bevidsthed.
- At skabe en årgang, der udfordrer den traditionelle opfattelse af 9.klasse.
- At skabe en større sammenhæng mellem de forskellige fag, hvor der arbejdes på tværs af fagene. Det kalder vi for, "Skills"-timer og "Mind"-timer.
- At arbejde med større fokus på værktøjer i stedet for pensum.
- At nytænke indhold og pensum i forhold til Fælles Mål.
- At give større fagligt udbytte og bevidstgørelse af elevens styrkesider.

Morgensamling

Til morgensamling, hvor alle som oftest er samlet i fællessalen, er indholdet orientering af almen karakter og belyser som oftest områder, som skolens skema ellers ikke inddrager i større omfang. Eksempler herpå er historie, oplæsning, fortælling, erhvervsorientering, film m.m. Fællessang er også en vigtig del af morgensamlingens indhold – der synges både danske og udenlandske sange. Fællessangen giver den enkelte elev en oplevelse af at være en del af et stort fællesskab.

Sidst, men ikke mindst, er morgensamlingen også et forum, hvor alle mødes til en snak om hverdagen og det liv, vi hver især ved noget om i forvejen, men som vi kun bliver klogere på ved at dele vore erfaringer, drømme og håb med hinanden.

Bevægelse

I **bevægelse** arbejdes der med almen bevægelse, dans, styrketræning, leg, spring og rytmetræning på trommer o.l. På Fjordvang lægges der stor vægt på elevernes fysiske trivsel og sundhed – glæden ved at bruge kroppen, lege, danse, svede og få motion skal alle opleve. Vores grundholdning er, at krop og psyke danner en uadskillelig helhed. At være aktiv med kroppen, at opleve sin krop betyder dog ikke nødvendigvis, at man kan eller skal kunne en hel masse med kroppen – alle kan være med. Bevægelse med 9. årg vi også indgå i pensum til faget idræt.

Morgen- og aftentur til Fjorden, Naturens Gang

Frisk luft i naturen og fysisk aktivitet er en menneskeret mindst to gange dagligt! For at styrke elevernes fysiske og mentale tilstand går/løber eleverne en tur to gange hver dag mandag til fredag – en morgentur kl. 7.00 på ca. 1 km og en aftentur kl. 17.30 på ca. 2 km.

Aftensamling – Tv-nyheder og fællessang m.m.

Kl. 21.30 på hverdage samles alle i fællessalen for at se dagens TV-nyheder – af og til synges ligeledes en aftensang.

Livet i den store verden uden for Fjordvang summer af små og store begivenheder – nogle af disse præsenteres for eleverne i TV-nyhederne hver aften.

Ligeledes tror vi, at en fælles afslutning på dagen gavner fællesskabet.

Fællesmøde

Med udgangspunkt i vores værdigrundlag søger vi gennem skolens hverdag at give eleverne oplevelsen af, hvad det vil sige at leve i et demokratisk samfund. Vi er fælles om mange ting – vi er alle ansvarlige for at samværet og dagligdagen fungerer på en god måde.

En gang ugentligt er der skemalagt et fællesmøde for alle elever i umiddelbar forlængelse af vore holdmøder. Dagsordenen til fællesmødet og dens punkter gennemgås og drøftes først i kontaktgrupperne – herefter afholdes fællesmødet. Mødet styres af én repræsentant fra hver af de 5 klasser som, i seks uger, har ansvar for: nedtage/renskriver dagsorden, styre fællesmødet, opsætte ny dagsorden til den følgende, samt evt. foreligge et punkt for lærerrådet.

Ved alle møderne deltager forstanderen.

Både elever og lærere kan sætte punkter på dagsordenen.

Stillette/lektietime

Mandag til torsdag befinder eleverne sig en time på et fastlagt tidspunkt efter aftensmaden på deres værelser eller bestemte lektielokaler og laver lektier. Derved sikres eleven ro og tid til at lave lektier, og der er mulighed for at få faglig hjælp af vagtlærerne, hvis man møder op til lektiecafeen i spisesalen.

Rengøring / køkkenarbejde / praktisk arbejde

Skolen er elevernes hjem under efterskoleopholdet – og som i ethvert andet hjem skal de unge selvfølgelig hjælpe til med rengøringen og andet lettere praktisk arbejde på skolens område.

Områderengøring – alle elever tildeles et bestemt rengøringsområde på skolen. Eleverne har ansvaret for, at netop deres område er rengjort på det fastsatte tidspunkt. Udover det rent praktiske formål tilsigtes det, at eleverne opøver og udviser en ansvarlighed i deres færd på skolen og andre steder både som enkeltindivider og grupper. Eleverne undervises i fremgangsmåden ved grundig rengøring – de lærer vigtigheden af en fornuftig arbejdsgang samt rigtig brug og dosering af de almindeligste rengøringsmidler.

Værelsesrengøring – eleverne sørger selv for oprydning og rengøring på værelset. En gang ugentlig skal værelserne hovedrengøres. Eleverne undervises i fremgangsmåden ved grundig rengøring – de lærer vigtigheden af en fornuftig arbejdsgang samt rigtig brug og dosering af de almindeligste rengøringsmidler.

Køkkenarbejde - 3 elever er på skift i køkkenet en uge ad gangen. Eleverne er fritaget for normal undervisning i den pågældende uge. De modtager kopiark/opgaveark som alle andre elever.

Udover træningen i de praktiske opgaver tilsigtes det, at eleverne opnår yderligere indsigt i, hvordan en kostskole fungerer i alle dens aspekter, og at de aktivt tager et medansvar for, at dagligdagen fungerer. Vi anser det for vigtigt, at disse opgaver indgår som en naturlig del af hverdagen. Gennem arbejdet lærer eleverne at anerkende og respektere andre folks arbejde – og de får nogle praktiske færdigheder og fornemmelse for sund mad og gode råvarer, en viden, de også får brug for senere.

Praktisk arbejde – 3 til 4 halve praktiske dage er indlagt i årsplanen. Arbejdsopgaverne er forskellige – ”hovedrengøring” op til ferier eller større arrangementer på skolen, havearbejde, udsmykning osv. Udover det rent praktiske formål tilsigtes det, at eleverne opnår yderligere indsigt i, hvordan en kostskole fungerer i alle dens aspekter, og at de aktivt tager et medansvar for, at dagligdagens opgaver bliver udført. Vi anser det for vigtigt, at disse opgaver indgår som en naturlig del af efterskolelivet. Gennem arbejdet lærer eleverne at anerkende og respektere andre folks arbejde – og de får nogle praktiske færdigheder.

Fællesarrangementer

Med vekslende indhold og karakter. Formålet er bl.a., at arrangementerne af eleverne skal opleves som et afbræk i dagligdagen samt at eleverne får fællesoplevelser. Både interne og eksterne undervisere samt elevstyrede arrangementer. Der kan forekomme uger uden disse fællesarrangementer.

Skolevejledning.

I skolevejledningen indgår uddannelses- og erhvervsundervisning, personlige samtaler med vore skolevejledere og kontaktgruppelæreren m.fl., besøg af gæstelærere fra forskellige uddannelsesinstitutioner. Vejledningen sker i samarbejde med forældrene.

Skolevejlederen hjælper hver enkelt elev med udarbejdelse af uddannelsesplan og fører det overordnede tilsyn i forbindelse med de individuelle opgaver i 10. klasse.

I foråret hjælpes eleverne med udfyldningen af skemaer til videre uddannelse.

Erhvervspraktik er et tilbud til eleverne, og den henlægges til efterårsferien og/eller vinterferien, hvor skolen ikke modtager tilskud.

Klassens tid

Elevholdet er som nævnt opdelt i klasser, der varierer fra 15-25 elever og deres faglærere. Ud over det faglige er formålet med de faste hold:

- at skabe tryghed, tillid og sammenhæng for eleverne
- at eleverne oplever Fjordvang som et godt, trygt, sjovt og lærende sted at være
- at skabe et godt samarbejde mellem hjem og skole
- at drøfte emner, der er relevante for eleverne
- at løse problemer af enhver slags
- at skolens værerregler læres og forstås af eleverne
- med udgangspunkt i elevernes egen situation at bevidstgøre dem om familieliv/samfundsliv/arbejdsliv/fritidsliv/ seksualitet m.m.
- at eleverne får videregivet besked fra lærermøder m.m.
- at eleverne lærer at organisere arrangementer for resten af elevflokk

Der skemalægges et ugentligt klassemøde. – herudover er det op til holdlærerne at få ”samtalet” med kontakteleverne i løbet af ugen.

Holdene er ikke bare et ”oplysningssted”, der skal være liv – grupperne er en levende del af Fjordvangs hverdag!

Skole / hjem samarbejdet foregår via kontaktlæreren, kontaktlæreren tager f.eks. kontakt til hjemmet, hvis der er problemer/fremskridt.

Kontaktlæreren står for afholdelse af de to planlagte forældresamtaler – se under forældresamtaler.

Kontaktlæreren følger ”sine” elever tæt i skolens hverdag – timer/fritid/på værelset + læser i vagtbogen.

Ktg.læreren kan evt. søge støtte/hjælp hos en kollega – men det er ktg.læreren der melder ud om ønsker m.m. for støtte/hjælp.

Kontaktlæreren samarbejder tæt med skolevejlederen omkring elevernes fremtid.

”Logbogen” kan ved passende lejligheder benyttes som udgangspunkt for en snak.

Linjetimer

På Fjordvang kan der vælges mellem 6 liniefag – Disse fag kan vælges i periode 1 og 3 (se s.8).

Liniefagene kører ca. 5 timer pr. uge - der er altså her mulighed for at fordybe sig i sine interesser.

I liniefagene er det tanken, at eleven via fordybelse i det pågældende fag udvikler færdigheder og kundskaber – og får åbnet lysten til at udforske og eksperimentere.

Skolens linieværksteder er store, og udstyret er i orden - her er det kun elevernes egen fantasi, der sætter grænser for, hvad der kan arbejdes med!

I fritiden kan linieværkstederne benyttes af eleverne.

De 6 linier:

- Metal
- Ridning
- Musik
- Outdoor
- Kunst og Design
- Jagt

Beskrivelse af liniefagene:

Musik

Formål:

- at opnå forståelse og indsigt i musikkens væsen samt håndværksmæssig kunnen, både i teori og praksis.
- *at lære musik:*
- at lære at lytte aktivt
- at lære at skelne mellem forskellige musikarter.
- at lære at kunne anerkende kvaliteter i forskellige genrer.
- *at udøve musik:*
- at kunne bruge et eller flere instrumenter i forskellige sammenhænge, solo eller sammenspil.
- at bruge sin stemme.

Indhold:

- Nodelære
- Rytmik
- Akkordlære
- Musikhistorie
- Musikanalyse
- Instrumentalspil
- Sammenspil
- Sang
- Komposition

Kunst og design

For billedkunstdelen af Kunst og design

Formål:

- at give mulighed for sanselige oplevelser.
- at eleverne gennem praktisk arbejde lærer forskellige materialer og bearbejdningsmuligheder at kende.
- at eleverne får lyst til og grundlag for at udtrykke sig i og med billeder.
- at eleverne lærer at forstå og analysere kunsten og massekulturens billeder - og betydningen heraf.
- at give erfaring i at formidle og modtage fra andre via udstillinger, ophængninger og andre formidlingsformer.
- Indhold og arbejdsområder:
  - fantasi og forestillingsskildring.
  - iagttagelsesskildring.
  - skildring af form og struktur.
  - væsentlige og vigtige emner for de unge.
  - forskellige teknikker og redskaber indenfor områderne tegning, maleri, grafik, skulptur, design, arkitektur og medier.
  - billedets formsprog, herunder linie, form, farver, rum og komposition, billedanalyse, kategorisering og vurdering.
  - andres billedproduktion gennem fx. museumsbesøg, dias og film.

For tekstildelen af kunst og design

Formål:

- at udvikle elevernes kreative evner og håndværksmæssige kunnen fortrinsvis indenfor tekstil, skind og papir.
- at fremme elevernes glæde ved en skabende selvproduktion.
- at give eleverne mod til selvstændigt at gå i kast med opgaver og afprøve grænser.
- at styrke elevernes lyst til faget på en sådan måde, at det vil kunne gavne dem i et senere arbejds- og fritidsliv.

Indhold:

- Mønster-, tilskærings- og syteknik
- Uldforarbejdning
- Valg af egnede materialer
- Materialelære og -behandling
- Farvelære
- Farvning (kemisk / natur)
- Dekorering
- Dekorationer
- Billedfremstilling
- Vedligehold
- Ordenssans
- Sikkerhed

Ridning

Formål:

- at styrke den enkelte elevs forudsætninger for at skabe et velfungerende horsemanship.
- at give eleverne mulighed for at videreføre en interesse for arbejde med heste.
- at give eleverne naturoplevelser og derved fremme deres forståelse for nødvendigheden af naturbeskyttelse.

Indhold:

- Røgt og pleje
- Staldpli
- Samarbejde og kommunikation
- Planlægning af træningsprogrammer
- Vedligehold af udstyr
- Ridediscipliner
- Ordenssans
- Sikkerhed
- Vedligehold af fænger og ridebaner

Faget vælges forud (før skolestart). Elever med egen hest skal have hestelinien som liniefag hele året.

Metal

Formål:

- at udvikle elevernes kreative evner og håndværksmæssige kunnen i metalværkstedet.

Indhold:

- *Værktøjslære:* Kendskab og brug af håndværktøj samt enkelte maskiner.
- *Materialelære:* Kendskab og brug af forskellige typer metal. (stål, kobber, aluminium, rustfrit stål.)
- *Tegningsforståelse:* Læse en tegning og forstå den, så emne ud fra tegningen kan fremstilles korrekt.
- *Svejsning:* Forskellige former for svejsning og deres anvendelsesområder. (CO₂, lysbue, TIG, Autogen.)
- *Sikkerhed:* Kendskab til de forskellige værktøjers brugsområder og begrænsninger, samt materialernes beskaffenhed således at sikkerheden ved brugen heraf altid overholdes. Personlig sikkerhed og almensikkerhed på værkstedet (sikkerhed overfor andre.)
- *Vedligeholdelse:* Behandle værktøjet korrekt og rengøring efter brug. Reparation af værktøj.
- *Orden:* Rengøre værktøj og maskiner samt oprydning og tilbagelevering af værktøj efter brug. Materialer på plads efter brug. Almindelig rengøring/oprydning når undervisning afsluttes.

Outdoor

Formål:

- at øge elevernes kendskab til og forståelse for den vestjyske natur.
- at give eleverne oplevelse af glæde og trivsel ved at færdes i naturen.
- at lære eleverne at sætte pris på en enkel og hensyntagende livsførelse - udendørs - på flere årstider.
- at give eleverne en forståelse for vigtigheden af et godt og forpligtigende samarbejde og konsekvenserne af det modsatte.
- at give eleverne mulighed for at tilegne sig praktiske færdigheder inden for de enkelte arbejdsområder.
- at give eleverne mulighed for på overnatningsture af forskellig art at afprøve de tilegnede færdigheder og erfaringer.

Indhold:

- Med udgangspunkt i holdets faste udendørs tilholdssted arbejdes med følgende områder:
  - Adventure race
  - Primitiv overnatning. F.eks. bivukering
  - Båltænding: Under forskellige forhold til forskellige formål.
  - Orientering: Kort, kompas og GPS
  - Førstehjælp
  - Primitiv madlavning: Mad på bål, Trangia, jordovn, rygeovn, etc.
  - Udrustning: Påklædning, personligt grej og fælles udstyr.
  - Spiseligt fra naturen: Svampe, bær, rødder, etc.
  - Naturkendskab: Vejret, stjernehimlen, fugle, dyr, botanik, dyrespor, etc.
  - Håndværk: Fremstilling af personligt udstyr fx. kniv, ske, kop. arbejde med materialer som læder, træ, horn, etc.
  - Samarbejde: Gruppeopgaver, hvor gruppen er afhængig af hver enkeltes indsats.
  - Reb og rafter: Kendskab til behandling af tovværk, besnøringer, tackling og splejsning.
  - Kano/kajak/sejlads: Færdigheder, redningsøvelser, vejrmelding. Her arbejdes efter indholdet svarende til EPP2 (kravet til frigivelse af roer i kajakklubberne)
  - Klatring på både væg og i træer, herunder muligheden for at gå til sikringsprøve.

Jagt:

- Jagtteori (grundlaget for at tage jagttegnet)
- Natur og vildtpleje
- Ekskursioner med bl.a. Besøg på vildtopdræt. Fx Tjele Gods
- Eleverne skal med på jagt
- Våbenteori - du skal lære om våben og om vedligehold
- Arbejde i værksted, hvor du skal lave kniv, fælde, jagtstol m.m.
- Behandling af nedlagt vildt – "fra jord til bord"
- Skydetræning – Flugtskydning og riffelskydning

Kano og kajaksejlads:

Skolen har tilsluttet sig Efterskoleforeningens manifest om sikker sejlads til søs. Med udgangspunkt i dette manifest, vejledning for efterskoleaktiviteter til søs samt forsikringsbetingelserne for den kollektive ulykkesforsikring har skolen udformet rammer og regler for undervisningen i kajaksejlads, vedlagt som bilag. Det overskyggende regelsæt, som følges, er naturligvis Søsportens sikkerhedsråds regler for sejlads.

Øvrige valgfag:

- træværksted
- metal
- foto
- billedkunst
- tekstil
- ridning
- musik
- historie og samfundsfag
- klatring
- spring
- jagt
- boldspil
- drama
- psykologi
- filosofi
- fysik/kemi
- floorball

I periode 2 kan eleverne vælge 3 forskellige valgfag. Valgfagene skal – i det omfang, det er muligt – tilgodeses og videreudvikle elevernes individuelle interesser. Desuden skal den enkelte elev gives mulighed for at stifte bekendtskab med nye og "ukendte" fag.

Årsplan/skema:

Kursusplan med ugeopgørelse og årsplan i kalenderform vedlægges som bilag.

Hovedskemaer (periode 1, 2 og 3) vedlægges som bilag.

Denne plan træder i kraft fra og med skoleåret 2018/2019

Jacob Gravlund Jørgensen

forstander